

**POROČILO O DELU
SINDIKATA DELAVCEV PROMETA IN ZVEZ SLOVENIJE
MED 6. IN 7. SKUPŠČINO
(2013–2018)**

I. UVOD

Poročilo s podrobnejšo predstavitvijo dela v preteklem mandatu poskuša zajeti delovanje vodstva sindikata dejavnosti in organov, ki v okviru sindikata delujejo. Z vidika sindikata, ki deluje na republiški ravni, so v poročilo zato zajete predvsem aktivnosti, ki so se odvijale na tej ravni. V ta namen bomo izdali tudi obširno tiskano poročilo, ki ga bomo po skupščini zagotovili tudi sindikalnim zaupnikom, ki delujejo v okviru sindikatov v SDPZ.

V petletnem obdobju, ki je za nami, smo doživeli tako krizo, kot okrevanje gospodarstva, stečaje in nastajanje novih podjetij, rast in padec sindikalnega udejstvovanja. Dokazali smo, da smo sposobni preživeti turbulentna obdobja in iz njih iziti močnejši in pametnejši. Pred nami so veliki izzivi, tako pred našim panožnim sindikatom kot pred celotnim sindikalnim gibanjem, ki v zelo zahtevnih družbenih razmerah išče svoje mesto. Spremembe so ključ za novo poglavje sindikalizma, česar se zavedamo vsi. Sami se bomo odločili, kakšne bodo te spremembe. Velik del odgovora na to vprašanje pa nosijo v sebi mladi, ki vstopajo na trg dela in ki sindikat še kako potrebujejo. Naša naloga je, da najdemo pot tudi do njih in tako do naše prihodnosti.

V nadaljevanju predstavljamo glavne aktivnosti, ki so bile v skladu s statutarnimi določili in programskimi usmeritvami vodene v preteklem 5-letnem mandatu. Pred vami je pregled vseh ravni delovanja sindikata. V isti okvir je potrebno vključiti tudi sodelovanje pri sprejemanju in spreminjanju posameznih evropskih direktiv s potrebno implementacijo v slovenski pravni red.

Z vidika sindikata dejavnosti prometa in zvez so predvsem pomembne kolektivne pogodbe dejavnosti, sklenjene v naši dejavnosti in na teh podlagah sklenjene podjetniške pogodbe.

Pravice, določene v kolektivnih pogodbah, temeljijo na podlagah, sprejetih v socialnih sporazumih, dogovorih in drugih aktih, ki smo jih socialni partnerji uspeli zagotoviti s pogajanjem v okviru socialnega partnerstva.

Med pomembnejšimi določili, ki smo jih na teh podlagah zagotovili, so tudi možnost izplačil 13. plače, božičnice, uskladitvenega dodatka, višina regresa, ureditev dodatka na delovno dobo, jubilejnih nagrad in socialnih pomoči, nadomestila za prehrano in prevoz ... in možnosti izplačila dobička. Poleg tega smo kljub spremembi ZDR uspeli zadržati tudi številne pravice, ki smo jih vključili v normativni del kolektivnih pogodb.

Za doseg ciljev ali za ubranitev pravic smo uporabili različne oblike pritiskov, med katerimi so tudi tiskovne konference, protesti, stavke in demonstracije, kar je povzeto v nadaljevanju.

Precejšen poudarek smo tudi v tem mandatnem obdobju dajali izobraževanju, kar je prav tako razvidno iz poročila.

Poleg tega smo uresničevali programske usmeritve in sodelovali tudi na področju mednarodne izmenjave izkušenj.

Sindikat na višjih ravneh organiziranosti se ukvarja z zakonodajo na državni in evropski ravni, kolektivnimi pogodbami na ravni države in se vključuje v številne interesne aktivnosti, kjer poskušamo pravice delavcev in državljanov čim bolj zaščititi. Na območni organizaciji

sindikalne organiziranosti je članom zagotovljena pomoč iz naslova pravic samega delovnega razmerja ter pomoč pri sklepanju podjetniških kolektivnih pogodb. Območni sekretarji so dolžni izvajati politiko, ki jo sprejemajo sindikati dejavnosti in članom zagotoviti primeren servis.

Sindikalisti v podjetjih ostajate srce naše organizacije, saj skozi vas naši člani doživljajo naše delo. Vaša aktivnost je tista, ki na vsakodnevni ravni pomeni zavarovanje pravic delavcev, pomagate pri reševanju vsakodnevnih težav, se postavljate s stališči in argumenti proti delodajalcu in vodite socialni dialog z delodajalcem, za kar vam moramo tako na teritorialni ravni, kot na ravni dejavnosti in ZSSS stati ob strani in vas podpirati. Tudi sami imate nalogo, da spremljate izvajanje sprejetih določb posameznih aktov in opozarjate na posamezna odstopanja in nepravilnosti. Med pomembnimi nalogami sindikalista v podjetju je tudi obveznost izobraževanja iz področij, ki jih za svoje sindikalno delo potrebujete. O delu na višjih ravneh naše organiziranosti poskušamo članstvo čim bolj informirati preko našega glasila Delavska enotnost, za korektno prenašanje informacij med člane pa ste zadolženi tudi zaupniki.

V tem obdobju se je izoblikovalo izjemno veliko stališč, vodile so se številne razprave, pogovori, pogajanja in druge aktivnosti. Med vsem tem je tudi precej začetega dela, ki ga zaradi različnih razlogov tudi v tem mandatnem obdobju še vedno nismo uspeli dokončati. Zato je potrebno iskati še druge možnosti in tudi te naloge pripeljati do konca. Da je temu res tako, lahko ocenite tudi na podlagi vseh prejetih gradiv, zapisnikov in nenazadnje vsak drugi konec tedna, ko prejmete Delavsko enotnost in se skozi njeno vsebino seznanjate o aktivnostih.

Temelj dela so pričakovanja članov, ki jim skušamo v prvi vrsti zagotoviti normalne delovne pogoje in ustrezno plačilo za to delo. Za uresničitev teh pričakovanj v naši državi obstajata dva temelja na katerih gradimo: Zakon o delovnih razmerjih in kolektivne pogodbe dejavnosti.

Da ta dva dokumenta lahko zaživita in tudi delujeta v realnosti, torej med delavci in našimi člani, je potrebno vložiti veliko, od sodelovanja strokovnih služb in znanja, izobraževanja zaupnikov in po uveljavitvi tega v praksi, nenehno budno spremljati izvajanje pravil v praksi.

Uveljavila se je popolna liberalizacija poštnega trga, kar zagotovo ni prineslo novih delovnih mest, saj se je v državah kjer so se s tem že srečali, zgodilo povsem nasprotno. Kot posledica rastočega gospodarstva se dogaja tudi veliko prehajanj lastništva in koncentracija nekaterih podjetij v rokah posameznih lastnikov. Nedvomno se bo slej ko prej zgodila tudi nadaljnja privatizacija družb v naši dejavnosti – z novimi lastniki. Tudi na tem mestu je potrebno skrbeti, da se izognemo potencialni nevarnosti poslabšanja položaja zaposlenih. V SDPZ smo obema – torej privatizaciji in liberalizaciji namenili precej pozornosti.

Na področju telekomunikacij smo ubrali precej poti – od priprave elaborata, ki je temeljil na pridobljeni študiji Veljka Boleta, predstavitvi problematike na Ekonomsko socialnem svetu, pogovorov na pristojnih ministrstvih do tiskovne konference, kjer smo predstavili svoj pogled in podali tudi konkretne predloge, v tem delu smo opozorili tudi na nedopustno zastavljene projekte z ustanavljanjem logističnega holdinga, kar se je zelo hitro pokazalo, da imamo prav (napovedan prevzem Intereurope in Luke Koper).

V področje liberalizacije smo se vključili še širše, tudi preko evropskih poslancev, evropske konfederacije sindikatov, opozoril slovenskim področnim ministrom, za področje poštних storitev pa ob sprejemanju sprememb direktive tudi z zbiranjem podpisov, ki je bila vseevropska akcija. Ponovno opozarjam, da se aktivnosti na tem področju ponovno vzpostavljajo in tudi slovenski sindikati se bomo morali vključiti v akcijo.

Vsako mandatno obdobje je vedno zaznamovano tudi s spremembami delovno pravne zakonodaje, socialne zakonodaje, zakonodaje, ki ureja pokojninsko in zdravstveno področje, izjema ni bilo niti preteklo obdobje, kaže pa se, da bo tako tudi v prihodnje. Že dalj časa je v pripravi prenova Zakona o Pošti, kjer bo sindikat lahko odigral pomembno vlogo. Skozi vrata Zakona o prevozih v cestnem prometu skuša v naše okolje vstopiti Uber, z vsemi škodljivimi posledicami, ki izhajajo iz deregulacije. V evropskem prostoru se pripravlja obsežna sprememba uredb in direktiv, ki urejajo področje tovornega prometa (vpliva pa tudi na prevoz potnikov), kjer bo pomembno tudi naše evropsko povezovanje.

Področna zakonodaja in direktive pogosto posegajo tudi v pravice iz delovnega razmerja, zato je sodelovanje pri oblikovanju, kot pri implementaciji izrednega pomena. SDPZ se je tako aktivno vključil v prenos direktiv in uredb, ki se nanašajo na voznike in zaposlene v sektorju poštних storitev, kar je potrebno početi tudi v nadaljevanju.

Z vidika sindikata dejavnosti prometa in zvez so poleg tega predvsem pomembne kolektivne pogodbe dejavnosti sklenjene v naši dejavnosti in na teh podlagah sklenjene podjetniške pogodbe.

Med pomembnejšimi določili, ki smo jih na teh podlagah zagotovili so: možnost izplačil 13. plače, božičnice, višine regresa, obdržali smo dodatek na delovno dobo, jubilejne nagrade in socialne pomoči, nadomestila za prehrano in prevoz, ... in možnosti izplačila dobička. Celo v družbah kot so Pošta Slovenije, DARS, Telekom Slovenije – ki so v lasti države, sicer ne zaradi radodarnosti lastnika in posloводства, temveč izključno zaradi pravočasnih opozoril vodstva SDPZ na obveznost zapisa tega izplačila v poslovnem načrtu, se že nekaj let ta izplačila izvajajo. Brez takih zapisov tudi predstavniki delavcev v nadzornih svetih ne bi imeli podlage za dodaten pritisk. Poleg tega smo kljub sprejemu sprememb in drugič popolni prenovi ZDR še vedno uspeli zadržati številne pravice.

Ne smemo mimo vseh aktivnosti, ko smo po dolgotrajnih pritiskih, pogajanjih, dokazovanjih in utemeljitvah uspeli spremeniti 89. člen Zakona o pravilih cestnega prometa in odpraviti neživiljenjskih 7 kazenskih točk. Od te zmage je sicer preteklo že nekaj let, pa vendarle je to dosežek, ki ob današnjih razmerah v prometu vsaj malo razbremenjuje poklicne voznike.

Sodelovali smo pri zborovanjih in manifestacijah, in sicer zaradi:

- zahteve za izredno uskladitev pokojnin,
- ob svetovnem dnevu človekovih pravic,
- ob kulturnem dnevu,
- zahteve po spremembi zakona o minimalni plači, kot tudi intenzivno delo pri spremembah davčne zakonodaje in
- proti znižanju prispevne stopnje za Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje in za znižanje upravljske provizije.

Sodelovali smo pri pripravi in obravnavi sprememb področne zakonodaje, vključeni smo bili v strokovno izobraževanje za nadzorne organe o Zakonu o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovali opremi v cestnih prevozih, na ESS smo predstavili zahteve in opozorila o pomenu logistike Luke Koper, SŽ in drugega tira za razvoj slovenskega gospodarstva, dosegli sklep ESS o predlogu za prenehanje veljavnosti Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov (ZPSDP) organizirali smo tiskovno konferenco zaradi problematike prodaje Adria Airways Tehnike, zaradi predlaganega Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prevozih v cestnem prometu, zaradi izkoriščanja zaposlenih v tovornem prometu ipd., organizirali smo tudi mednarodna srečanja sindikalistov, zadnje se je odvijalo v okviru tradicionalnega športnega srečanja članov SDPZ v letu 2016.

Pred nami je še mnogo izzivov, velikega nam postavljajo pogajanja za kolektivne pogodbe, ki so še v teku, še toliko bolj pa tiste, kjer moramo z delodajalci pogajanja šele pričeti. Poleg tega je naš cilj poiskati dokončno rešitev glede problematike, ki se je na naši stani aktivno reševala skozi celotno obdobje in še dlje, glede poklicnega zavarovanja voznikov. Ob podpori stroke in sodne prakse je naš cilj voznikom v naslednjem mandatu zagotoviti njihove zakonske pravice. Izziv ostaja tudi zagotovitev zadostnega števila zaposlenih na Pošti Slovenije, hkrati pa vrnitev prejemkov zaposlenih vsaj na raven, ki so jo nekoč, pred uvedbo kriznih ukrepov, že imeli.

Pred sabo imamo jasno vizijo in dobre obete, veliko lahko dosežemo, če smo složni in se zavedamo, kaj je naša naloga in poslanstvo. Skupaj pridemo dlje!

II. POSLOVANJE GOSPODARSKIH DRUŽB, KI JIH POKRIVA SDPZ

V dejavnost promet in skladiščenje (H) uvrščamo naslednja področja:

- Kopenski promet, cevovodni transport (H 49)
- Vodni promet (H 50)
- Zračni promet (H 51)
- Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti (H 52)
- Poštna in kurirska dejavnost (H 53)

DEJAVNOST H: PROMET IN SKLADIŠČENJE

Tabela 1: Število gospodarskih družb v dejavnosti prometa in skladiščenja (H)

	2013	2014	2015	2016	2017
H49 Kopenski promet, cevovodni transport	2.180	2.245	2.455	2.614	2.741
H50 Vodni promet	37	39	37	40	41
H51 Zračni promet	47	45	42	40	39
H52 Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	567	601	620	650	668
H53 Poštna in kurirska dejavnost	70	66	71	64	65
H PROMET IN SKLADIŠČENJE	2.901	2.996	3.225	3.408	3.554

Vir: AJPES

Tabela 2: Število zaposlenih v gospodarskih družbah dejavnosti prometa in skladiščenja

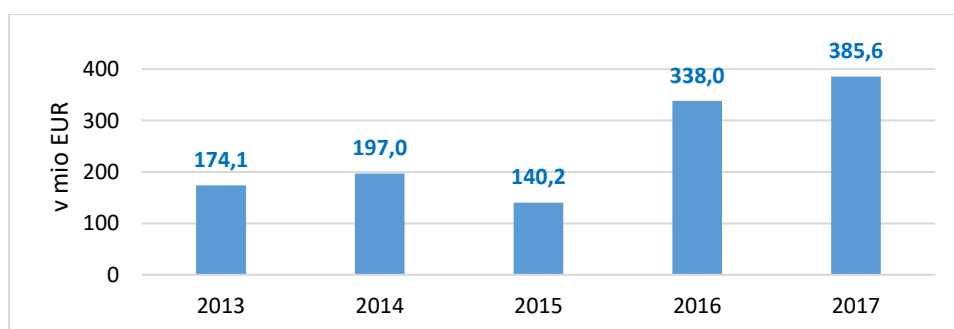
	2013	2014	2015	2016	2017	Razlika med 2013 in 2017
H49 Kopenski promet, cevovodni transport	18.157	19.251	20.509	20.373	22.471	4.314
H50 Vodni promet	157	152	157	162	158	1
H51 Zračni promet	489	480	494	492	509	20
H52 Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	6.907	6.994	7.119	7.521	8.044	1.137
H53 Poštna in kurirska dejavnost	6.392	6.144	6.100	5.944	5.855	-537
H PROMET IN SKLADIŠČENJE	32.102	33.021	34.379	34.492	37.037	4.935

Vir: AJPES

Po podatki AJPES je število gospodarskih družb in število zaposlenih v dejavnosti promet in skladiščenje (H) v obdobju od leta 2013 do leta 2017 naraščalo. Število gospodarskih družb se je povečalo od 2.901 v letu 2013 na 3.554 gospodarskih družb v letu 2017 oziroma za 22,5 %. Število zaposlenih pa se je od leta 2013 povečalo od 32.102 zaposlenih na 37.037 zaposlenih v letu 2017. Število zaposlenih se je v obdobju 2013 do 2017 povečalo za 4.935 zaposlenih oziroma za 15,4 %. Največji delež zaposlenih v dejavnosti prometa in skladiščenja spada v področje kopenski promet, cevovodni transport (H49), sledi dejavnost skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti (H 52) ter poštna in kurirska dejavnost (H53).

Podatki o poslovanju gospodarskih družb v dejavnosti promet in skladiščenje (H) kažejo, da se je neto čisti dobiček v obdobju od leta 2013 do leta 2017 povišal od 174,1 mio EUR v letu 2013 na 385,6 mio EUR v letu 2017 oziroma za 121,5 %. V letu 2017 so gospodarske družbe v dejavnosti promet in skladiščenje dosegle daleč najboljši poslovni rezultat po začetku krize. Poslovanje gospodarskih družb se je izboljševalo od leta 2012 do leta 2015. V letu 2016 se je neto čisti dobiček gospodarskih družb v dejavnosti ponovno močno povečal in je v letu 2017 znašal 385,6 mio EUR. Po višini ustvarjenega neto čistega dobička je v dejavnosti promet in skladiščenje najpomembnejša dejavnost skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti (H 52), v tej dejavnosti so gospodarske družbe v letu 2017 ustvarile 240,1 mio EUR neto čistega dobička, ki se je v primerjavi z letom 2013 povišal za 101,43 %. Po višini ustvarjenega dobička sledi dejavnost kopenski promet in cevovodni transport (H 49). V tej dejavnosti so gospodarske družbe v letu 2017 ustvarile neto čisti dobiček v višini 141,9 mio EUR, ki se je v primerjavi z letom 2013 povišal za 98,46 %.

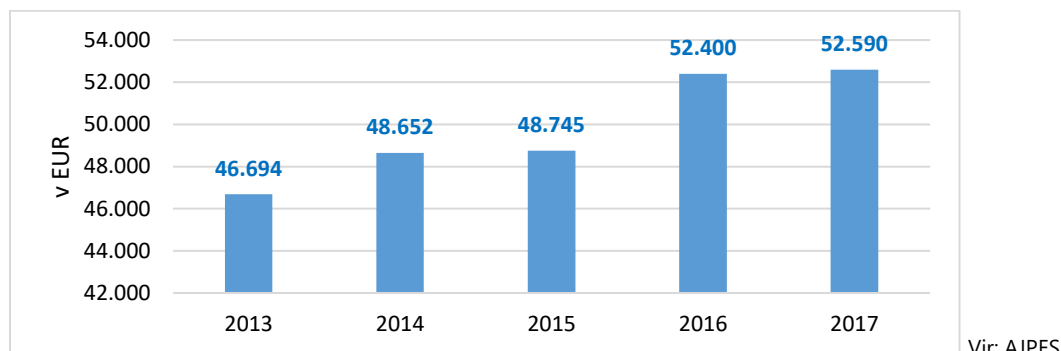
Slika 1: Neto čisti dobiček v dejavnosti promet in skladiščenje (H)

Vir: AJPES

Produktivnost dela merjena kot dodana vrednost na zaposlenega se v dejavnosti promet in skladiščenje povečuje vse od leta 2008. Dodana vrednost na zaposlenega je višja od slovenskega povprečja in je v letu 2013 znašala 46.694 EUR ter se še povišala na 52.590 EUR v letu 2017. V letu 2017 glede na leto 2013 tako je bila prisotna rast dodane vrednosti v višini 12,63 %.

Slika 2: Dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti promet in skladiščenje (H)

Povprečna bruto plača je v letu 2013 v RS znašala 1.523,18 EUR, v dejavnosti promet in skladiščenje pa 1.450,92 EUR. Tako je povprečna bruto plača v dejavnosti promet in skladiščenje v letu 2013 predstavljala 95,26 % povprečne bruto plače v RS. V letu 2017 je povprečna bruto plača v dejavnosti promet in skladiščenje predstavljala le še 90,93 % povprečne bruto plače v RS. Nominalna rast povprečne bruto plača v RS v obdobju od leta 2013 do 2017 je znašala 6,8 %, v dejavnosti promet in skladiščenje pa je v opazovanem obdobju nominalna rast znašala le 2,9 %. Povprečna bruto plača je bila v obdobju 2013 do avgust 2018 v dejavnosti promet in skladiščenje nižja od povprečne bruto plače v RS, prav tako pa je bila v omenjenem obdobju nižja tudi nominalna in realna rast povprečnih bruto plač v dejavnosti v primerjavi z rastjo povprečne bruto plače v RS.

Slika 3: Povprečne bruto plače v dejavnosti promet in skladiščenje (H)

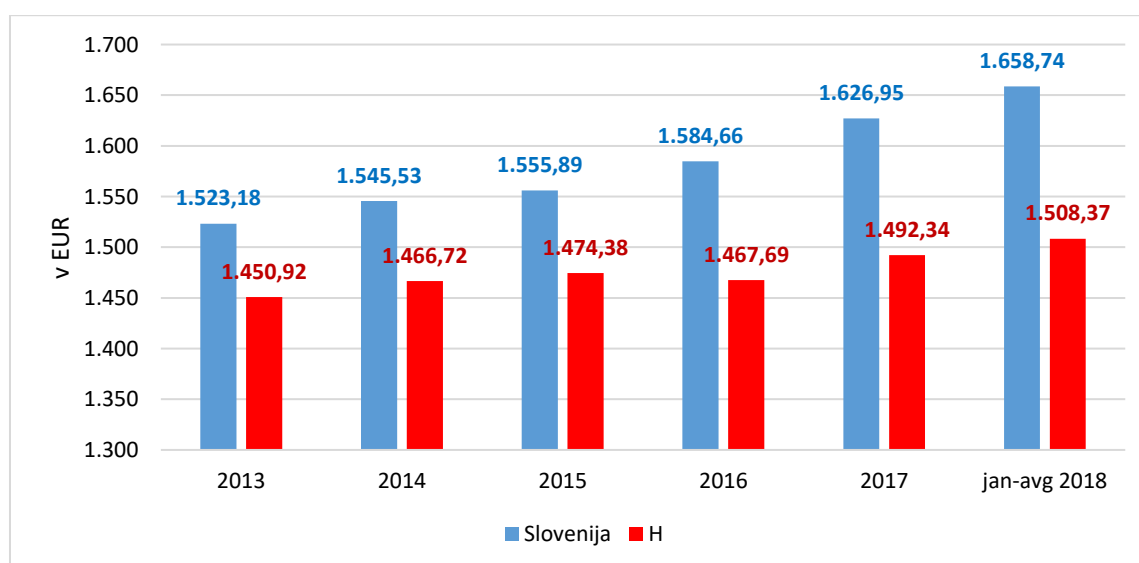

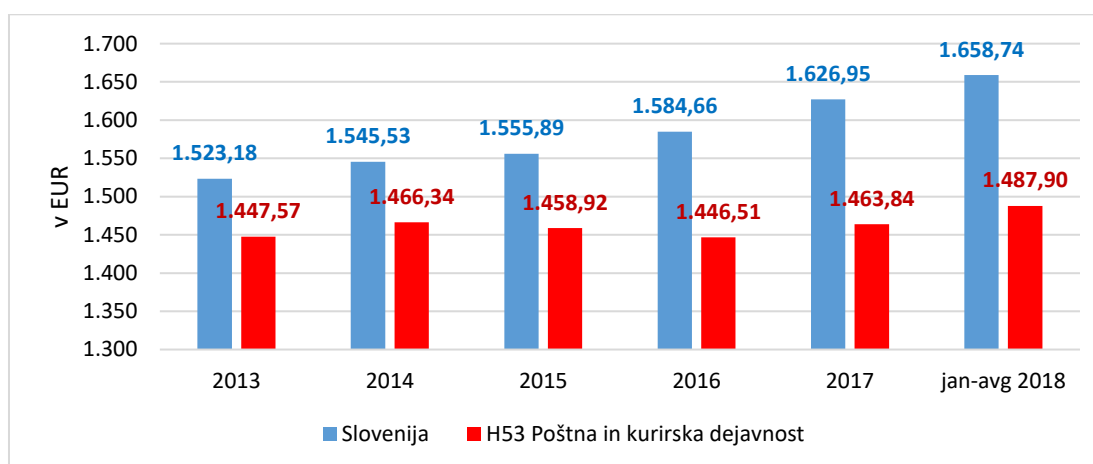
Tabela 3: Število zaposlenih v poštni in kurirski dejavnosti (H53)

	2013	2014	2015	2016	2017
H53 Poštna in kurirska dejavnost	6.392	6.144	6.100	5.944	5.855

Vir: AJPES

V poštni in kurirski dejavnosti (H 53) se je število zaposlenih od leta 2013 do leta 2017 zmanjšalo in sicer od 6.392 zaposlenih v letu 2013 na 5.855 zaposlenih v letu 2017 oziroma za 8,4 %. Povprečna bruto plača v tej dejavnosti je v letu 2013 znašala 1.447,57 EUR in je predstavljala 95 % povprečne plače v RS. V letu 2017 pa je povprečna bruto plača v poštni in kurirski dejavnosti znašala 1.463,84 EUR in je v povprečni plači RS predstavljala le še 90 %.

Slika 3: Povprečne bruto plače v poštni in kurirski dejavnosti (H 53)

Vir: SURS

Tabela 4: Število zaposlenih v dejavnostih tovorni in cesti promet

	2013	2014	2015	2016	2017
H49.310 Mestni in primestni kopenski potniški promet	1.108	1.133	1.157	1.173	1.241
H49.391 Medkrajevni in drug cestni potniški promet	2.238	2.252	2.178	2.278	2.402
H49.410 Cestni tovorni promet	10.039	11.045	12.363	14.519	16.336

Vir: AJPES

V dejavnosti mestni in primestni kopenski promet (H 49.310) se je število zaposlenih povečalo od 1.108 zaposlenih v letu 2013 na 1.241 zaposlenih v letu 2017. Povprečna bruto plača v tej dejavnosti je v letu 2013 znašala 1.447,95 EUR in se je do leta 2017 povišala na 1.576,15 EUR. Število zaposlenih se je prav tako povišalo v dejavnosti medkrajevni in drug cestni potniški promet (H 49.391), ter v dejavnosti cestni tovorni promet (H 49.410). Povprečna bruto plača je v dejavnosti medkrajevni in drug cestni potniški promet v letu 2017 znašala 1.409,46 EUR, v dejavnosti cestni tovorni promet pa 1.124,21 EUR in je bila v obeh dejavnostih nižja od povprečne plače v RS.

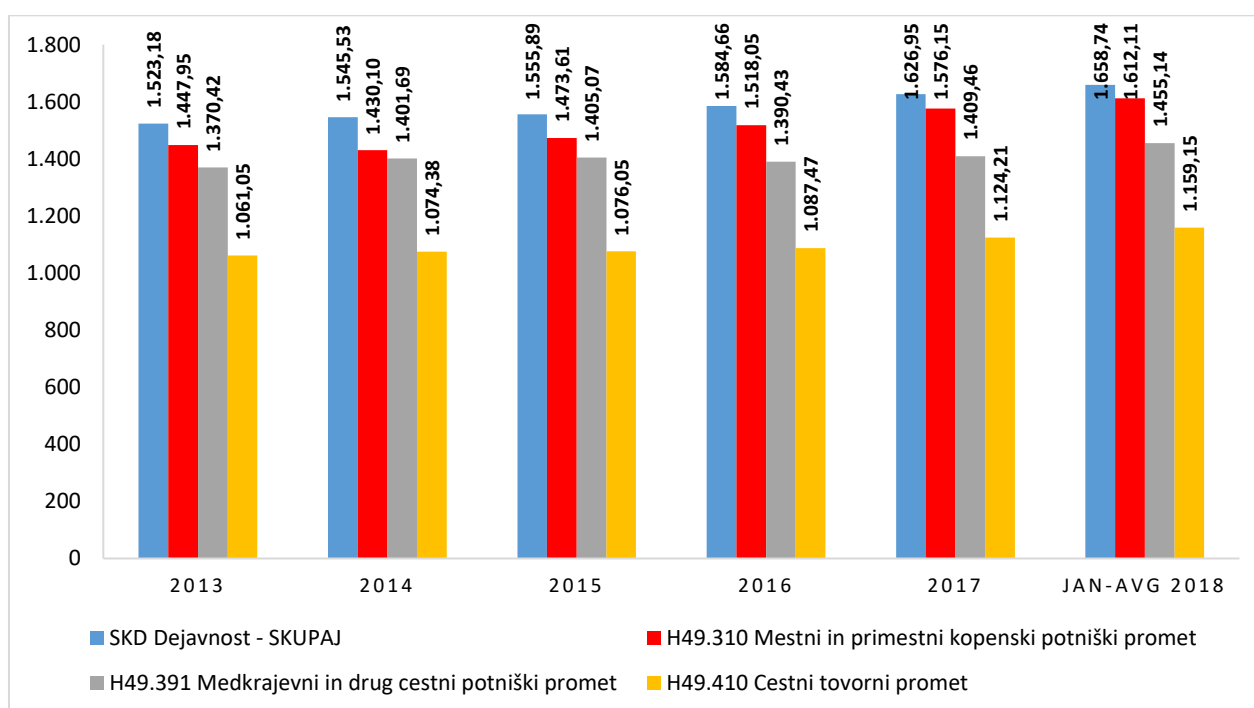

Tabela 5: Število zaposlenih in povprečne bruto plače po poklicih

SKP-08: 8331	VOZNIKI AVTOBUSOV		
	2014	2015	2016
povprečna bruto plača, v EUR	1.367	1.394	1423
število zaposlenih	2.583	2.617	2.640
SKP-08: 8332	VOZNIKI TOVORNJAKOV		
	2014	2015	2016
povprečna bruto plača, v EUR	1.104	1.125	1148
število zaposlenih	18.229	19.300	20.836

Vir: SURS

Slika 4: Povprečne bruto plače v dejavnostih tovorni in cestni promet

Vir: SURS

DEJAVNOST J: INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI

V informacijske in komunikacijske dejavnosti se uvrščajo naslednja področja:

- Založništvo (J 58)
- Dejavnosti v zvezi s filmi, videi in zvočni zapisi (J 59)
- Radijska in televizijska dejavnost (J 60)
- Telekomunikacijske dejavnosti (J 61)
- Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti (J 62)
- Druge informacijske dejavnosti (J 63)

Tabela 6: Število gospodarskih družb v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih

	2013	2014	2015	2016	2017
J61 Telekomunikacijske dejavnosti	226	236	234	228	226
J62 Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	2.027	2.165	2.263	2.303	2.395
J63 Druge informacijske dejavnosti	335	355	382	392	404
J NFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	3.372	3.549	3.695	3.742	3.852

Vir: AJPES

Tabela 7: Število zaposlenih v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih

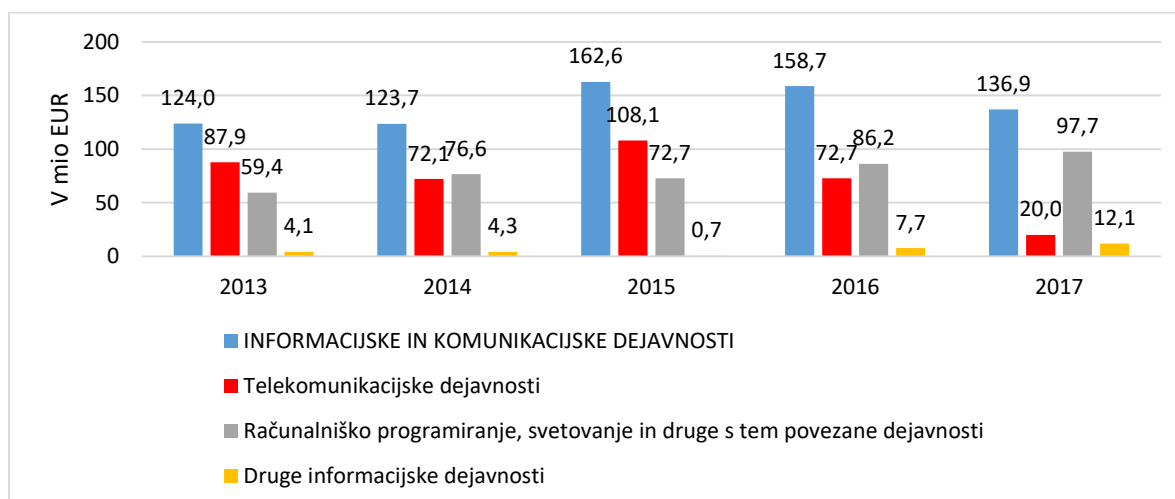
	2013	2014	2015	2016	2017
J61 Telekomunikacijske dejavnosti	4.259	4.311	4.665	4.123	4.558
J62 Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	8.046	8.344	8.788	9.395	10.018
J63 Druge informacijske dejavnosti	1.155	1.221	1.297	1.360	1.382
J NFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	17.234	17.270	17.916	18.007	19.115

Vir: AJPES

Število zaposlenih v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih se je v obdobju od leta 2013 do leta 2017 povečalo za 10,9 %, največ pa se je število zaposlenih povečalo v letu 2017 in sicer za 6,2 %. Gospodarske družbe s področja informacijskih in komunikacijskih dejavnosti so poslovanje v letu 2017 zaključile z neto čistim dobičkom v višini 136,9 mio EUR. Najvišji neto čisti dobiček so ustvarile družbe, ki izvajajo računalniško programiranje in svetovanje (J 62) v višini 97,7 mio EUR, ter telekomunikacijske družbe (J 61) v višini 20 mio EUR.

Družbe iz dejavnosti J so v letu 2017 ustvarile dodano vrednost v višini 61.480 EUR, ki se je glede na preteklo leto zmanjšala za 1,8 %, na kar je vplivalo tudi povečanje števila zaposlenih v dejavnosti. K ustvarjeni dodani vrednosti v celotni dejavnosti J največ prispevajo telekomunikacijske dejavnosti (J 61) sledijo pa ji dejavnost računalniškega programiranja in svetovanja (J 62).

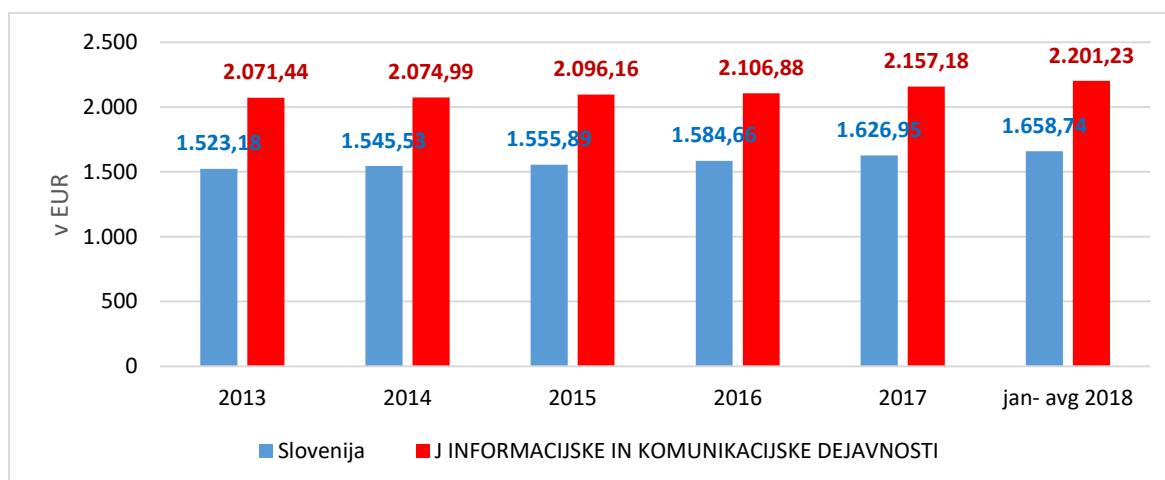
Slika 5: Neto čisti dobiček v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih

Vir: AJPES

Podatki Statističnega urada RS kažejo, da je bila povprečna bruto plača v informacijski in komunikacijski dejavnosti v obdobju od leta 2013 do avgusta 2018 višja od povprečne bruto plače v RS. V letu 2017 je povprečna bruto plača v dejavnosti znašala 2.157,18 EUR in je bila za 32,6 % višja od povprečne plače v RS.

Slika 6: Povprečne bruto plače v informacijski in komunikacijski dejavnosti (J)

Vir: SURS

PODROČJI F 42.11 (gradnja cest) in F 42.22 (gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije)

Tabela 8: Število zaposlenih v dejavnosti F 42.11 in F 42.22

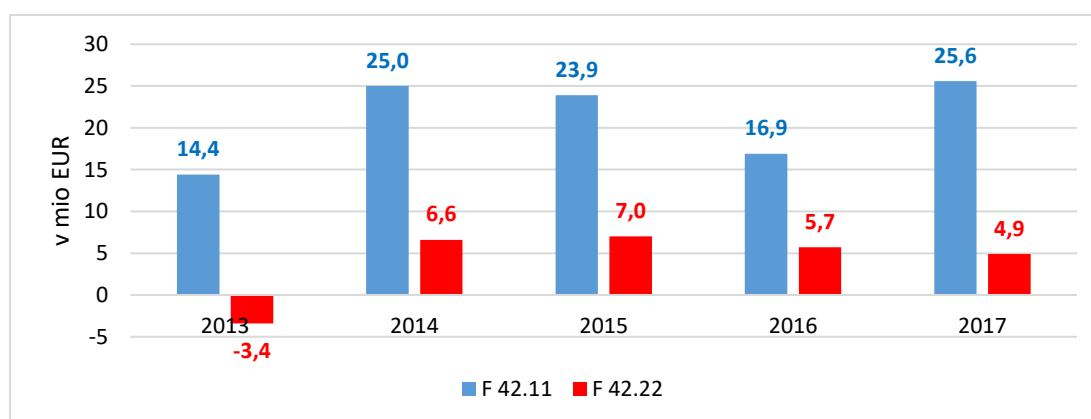
	2013	2014	2015	2016	2017
F 42.11	3.449	3.726	3.969	4.034	3.871
F 42.22	1.216	1.094	975	860	885

Vir: SURS

Število zaposlenih v dejavnosti gradnja cest (F 42.11) se je v obdobju od leta 2013 do leta 2017 povečalo za 12,2 % oziroma za 422 zaposlenih. V dejavnosti gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije (F 42.22) pa se je število zaposlenih zmanjšalo in sicer od 1.216 zaposlenih v letu 2013 na 885 zaposlenih v letu 2017 oziroma za 27,2 %.

Poslovanje gospodarskih družb s področja gradnje cest (F 42.11) se je v letu 2017 glede na preteklo leto izboljšalo. Te družbe so ustvarile neto čisti dobiček v višini 25,6 mio EUR, ki se je v primerjavi z letom 2016 povečal za 51,5 %. Gospodarske družbe v dejavnosti gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije (F 42.22) so sicer v letu 2013 ustvarile neto čisto izgubo v višini 3,4 mio EUR, v obdobju od leta 2014 do leta 2017 pa se je njihovo izboljšalo. V obdobju od leta 2014 do leta 2017 so gospodarske družbe poslovale z neto čistim dobičkom, ki je v letu 2017 znašal 4,9 mio EUR.

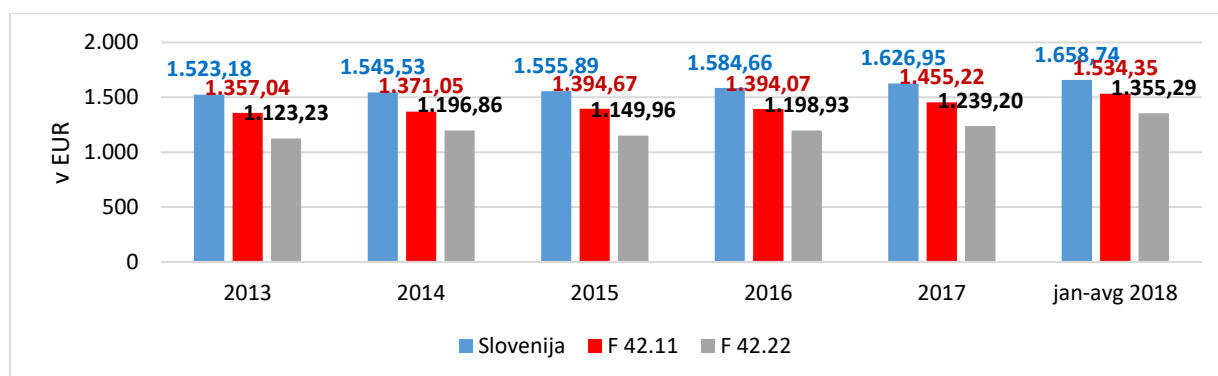
Slika 7: Neto čisti dobiček gospodarskih družb v dejavnosti F 42.11 in F 42.22

Vir: AJPES

Višina povprečne bruto plače je bila v obdobju od leta 2013 do avgusta 2018 v dejavnostih F 42.11 in F42.22 nižja od povprečne plače v RS. V dejavnosti gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije (F 42.22) je povprečna bruto plača v letu 2017 znašala 1.239,20 EUR in je predstavljala 76,2 % povprečne bruto plače v RS. V letu 2017 je povprečna bruto plača v dejavnosti gradnja cest (F 42.11) znašala 1.455,22 EUR in je predstavljala 89,4 % povprečne plače v RS.

Slika 8: Povprečne bruto plače v dejavnosti gradnja cest (F42.11) in gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije (F 42.22)

Vir: SURS

III. KOLEKTIVNE POGODBE IN PLAČE

Politika in sistem plač je bila osrednja aktivnost tako ZSSS, kot tudi SDPZ. Kljub uspehom na tem področju, pa ne moremo biti v celoti zadovoljni z opravljenim delom. Dejstvo je, da je finančno-gospodarska kriza močno posegla tudi v socialni dialog in pripravljenost socialnih partnerjev na potrebne spremembe na področju plač. Delodajalci so krizo na vsakem koraku uporabili kot izgovor za zniževanje pravic zaposlenih. S pravicami pa je tako, da je prav vsaka izmed njih izborjena. Tudi po postopnem izboljševanju gospodarskih kazalnikov je izredno težko povrniti pravice, ki smo jih v vmesnem obdobju izgubili. Na vseh področjih, tako na panožni ravni, kot na podjetniških kolektivnih pogodbah delujemo v smeri dvigovanja zneskov osnovnih plač, dodatkov, usklajevanja z rastjo življenjskih stroškov ter skrbimo tudi za zdrave in varne delovne razmere. Trenutno se v marsikateri dejavnosti in poklicu srečujemo s pomanjkanjem delovne sile. V običajnih zakonitostih ponudbe in povpraševanja bi to pomenilo zviševanje vrednosti dela posameznikov, ki opravljajo deficitarni poklic. Kljub temu je oklevanja pri delodajalcih ob zviševanju plač veliko, pomanjkanje delovne sile pa skušajo reševati na druge načine. Med drugim skušajo na delovnih mestih zaposlovati tuje državljanke, ali pa pritiskajo na delovno storilnost in obremenjenost delavcev, ki posledično opravljajo delo preko polnega delovnega časa, s hitrejšim tempom, kar slabo vpliva tako na zdravje in počutje zaposlenih, kot tudi na medsebojne odnose in razpoloženje v podjetjih. V sindikatu smo prepričani, da tovrstne rešitve prinašajo več škode kot koristi, predvsem zato, ker se s tem povečuje fluktuacija, zmanjšuje storilnost, pripadnost podjetjem, povečujejo bolniške odsotnosti, potencialne napake pri delu. Ne samo, da je to slabo za delavce in za ugled podjetja, prepričani smo, da ima velik negativni ekonomski učinek tudi za lastnika.

Med kolektivnimi pogodbami dejavnosti iz področja pristojnosti SDPZ, ki so bile objavljene v Uradnih listih, je kot podpisnik sodeloval tudi SDPZ. V tem obdobju so bile predvsem na teh podlagah in številnih pogajanj ob našem sodelovanju sklenjene številne podjetniške pogodbe, ki so ugodneje opredelile pravice zaposlenih v večini družb, kjer ima SDPZ svoje članstvo.

Naša programska usmeritev, da so temelj našega delovanja kolektivne pogodbe dejavnosti, je bila pri delu vodilo. S kolektivno pogodbo dejavnosti poštne in kurirske storitve smo poleg dodatnih pravic za zaposlene v Pošti Slovenije zagotovili tudi precej višje standarde za zaposlene v kurirskih dejavnostih, ki bi sicer uporabljali samo pravice iz ZDR, ter uspeli skleniti kolektivno pogodbo dejavnosti za daljše obdobje. S tem smo pravice zavarovali za precej daljše obdobje, kot to velja v ostalih dejavnostih. Po sklenitvi kolektivne pogodbe v oktobru, ki bo veljala do leta 2020 smo podali tudi predlog za razširitev veljavnosti. Sklep s katerim je bila ugotovljena razširjena veljavnost celotne Kolektivne pogodbe za poštne in kurirske dejavnosti (Ur. l. RS, št. 74/16), sklenjene 27.10.2016, na vse delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo dejavnost iz skupine 53. Poštna in kurirska dejavnost po Standardni klasifikaciji dejavnosti je bil objavljen v Ur. l. RS, št. 6/2017 z dne 10.2.2017.

Tudi za Kolektivno pogodbo za cestni potniški promet Slovenije sklenjeno 10.2.2012 smo podali predlog za razširjeno veljavnost. Sklep s katerim je bila ugotovljena razširjena veljavnost Kolektivne pogodbe za cestni potniški promet Slovenije na vse delodajalce v dejavnostih, za katere je sklenjena kolektivna pogodba je bil objavljen v Ur. l. RS, št. 52/2012 z dne 9.7.2012.

Kolektivna pogodba za cestni potniški promet Slovenije tako od datuma nastopa razširjene veljavnosti velja za vse delodajalce, ki opravljajo eno od dejavnosti, za katero je sklenjena kolektivna pogodba in za vse delavce zaposlene pri teh delodajalcih, ne glede na to ali so ti delodajalci člani enega od delodajalskih podpisnikov kolektivne pogodbe ali niso in ne glede na to ali so delavci člani sindikata ali ne. Tudi če bi delodajalec izstopil iz delodajalskega združenja, podpisnika kolektivne pogodbe, bo moral to kolektivno pogodbo še vedno spoštovati.

V tem mandatu smo to kolektivno pogodbo vsako leto uspeli podaljšati in zagotoviti primerno usklajevanje plač. Zaradi pričakovane podelitve koncesij v tej dejavnosti, na kar se je Odbor za CPP in SDPZ odzval tudi s pisnim opozorilom pristojnim državnim institucijam, so delodajalska združenja predlagala pogajanja po koncu razpisa za podelitev koncesij, kar smo z razumevanjem sprejeli. Zato smo bili toliko bolj presenečeni ob koncu leta 2012, ko smo želeli KP podaljšati oz. se o pogodbi tudi pogajati. Delodajalci so nam podpis pogojevali z ukinitvijo pravice do poklicne pokojnine za zaposlene v tej dejavnosti. Enostransko so prenehali vplačevati prispevke za tki. beneficirane zaposlenice, pogajanj pa tudi niso želeli nadaljevati. Sindikat ob tem ni stal križem rok, temveč smo se nemudoma sestali s predstavniki KAD in ZZPIZ-a in pričeli smo aktivnosti. Organiziran je bil protest pred pristojnim ministrstvom, pisno smo se obrnili praktično na vse pristojne organe, tudi s prijavo kršitve na pristojne inšpekcijske službe. Žal se noben od pristojnih organov ni odzval v skladu z našimi pričakovanji. Za Delovno skupino za pripravo meril in kriterijev za poklicno zavarovanje pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti smo pripravili obširno utemeljitev o upravičenosti priznanja do obveznega poklicnega zavarovanja za poklicne voznike in s pomočjo strokovnih služb ZSSS zahtevali pri pripravi le-teh vključitev našega predstavnika.

Članom sindikata smo ponudili tudi brezplačno pravno pomoč za sodno uveljavitev zahtevka do delodajalca za izplačilo poklicnega zavarovanja. Kljub temu je bilo stališče našega sindikata, da je potrebno doseči načelno rešitev vprašanja in da ni pravično, da se breme uveljavitve zakonske pravice prevale v celoti na zaposlene, ki morajo tožiti svojega delodajalca, s katerim želi imeti dolgoročen in korekten odnos, kar smo večkrat tudi javno izpostavili. Skozi sodno prakso, ki se je razvila, se je izkazalo, da je bilo stališče našega sindikata ves čas pravilno in da so delodajalci ravnali napak, ko so prenehali z izplačevanjem pokojninskega zavarovanja. Kljub temu, da pogrešamo aktivnejšo vlogo države pri reševanju te problematike, je naš cilj doseči dogovor z delodajalci, ki so bili k temu tudi javno in osebno pozvani, v kolikor to ne bo mogoče, pa sodno uveljavljanje zahtevkov in zahteva za pomoč inšpekcijskih služb. Pri tem je potrebno še posebej opozoriti, da obstaja veliko število delodajalcev v naših panogah, še posebej to velja za mednarodno špedicijo/cestni tovorni promet, ki prispevkov za pokojninsko zavarovanje voznikom sploh nikoli niso plačevali. Naš cilj je skozi stalno opozarjanje in akcije doseči spoštovanje zakonodaje.

Sindikat se je intenzivno vključil v pripravo sprememb Zakona o delovnih razmerjih in pokojninske zakonodaje – glavna bitka na tem področju je še vedno pred nami, saj ugotavljamo, da so predstavniki delodajalcev ob sprejemanju te zakonodaje držali fige v žepu. Gre za pomembno ureditev, ki se nanaša na ureditev primerne poklicne pokojnine, ki jih v sindikatu pričakujemo za upravičence v naši dejavnosti.

Na tem mestu naj spomnim tudi na naša opozorila na spremljanje pravilnosti obračuna plač na plačilnih listah in plačevanje obveznih prispevkov na strani delodajalca, o čemer smo navodila predsednikom sindikatov posredovali že večkrat. Posebno razpravo na to temo smo imeli ob uveljavitvi obveze o dostavi pisnega potrdila delavcu o obračunanih in vplačanih prispevkih skladno z zakonom o ZPIZ, ki ga morajo delavci prejeti vsako leto. Opozorilo še vedno velja. Na možnosti spremljanja smo opozorili tudi javno in z direktnimi obvestili članstvu pred demonstracijami. In ne pozabimo – sindikati smo zagotovili, da je plačilna lista zadosten dokument za sodišče.

Po večletnem odklanjanju pogajanj za sklenitev kolektivne pogodbe za dejavnost prevoza blaga ter kolektivne pogodbe za špedicijsko, skladiščno in pomorsko agencijsko dejavnost smo opravili najmanj šest krogov pogajanj z reprezentativnimi združenji, ko so nam dali kanček upanja, da se bo tudi na tem področju nekaj premaknilo. Pogajanja so bila že v zaključni fazi, ko smo se srečali z recesijo, čemur so žal sledile le še stavke in stečaji v tej dejavnosti. V tem trenutku je interes na strani zaposlenih po sindikalnem povezovanju zopet v porastu, enako pa pričakujemo, da bodo interes po socialnem dialogu pokazali tudi delodajalci, ki spoznavajo, da neobstoj kolektivne pogodbe in minimalnih standardov panoge tudi njim predstavlja nestabilnost v poslovnem okolju in veliko nelojalno konkurenco.

Številne dobre rešitve, ki smo jih v tem mandatu uspeli vnesti v akte, nam je, kljub argumentiranem nasprotovanju, odvzela država s sprejemom interventnih ukrepov. Naj spomnim: zakonski poseg v višino regresa za letni dopust, kjer je bila neuspešna tudi sodna pot. Za doseg ciljev ali za ubranitev pravic smo uporabili različne oblike pritiskov, med katerimi so vlaganje tožb, tiskovne konference, protesti in demonstracije, kar vse je bilo v tekočih poročilih obširno predstavljeno.

MINIMALNA PLAČA

Delavec je upravičen do plačila za opravljeno delo najmanj v višini minimalne plače, če pri delodajalcu v Republiki Sloveniji dela poln delovni čas. V primeru krajšega delovnega časa od polnega delavcu pripada najmanj sorazmerni del minimalne plače.

Iz osnovne zakonske dikcije izhajajo, da v minimalno plačo sodijo vsi elementi plače, kot jih navaja Zakon o delovnih razmerjih, torej osnovna plača delavca za določen mesec, del plače za delovno uspešnost in dodatki, ki mu pripadajo, razen dodatka za delo preko polnega delovnega časa. Dodatno je Zakon o dopolnitvi Zakona o minimalni plači (Uradni list RS, št. 92/2015) iz minimalne plače izvzel še tri dodatke za delo v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, in sicer:

- dodatek za nočno delo,
- dodatek za delo v nedeljo ter
- dodatek za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu,

kar se je začelo obračunavati za plačilo dela, opravljenega od 1. januarja 2016.

Poleg tega v minimalno plačo tudi ni možno všteti povračil stroškov, ki jih je delodajalec dolžan izplačati delavcu (npr. povračilo stroškov za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela, stroškov na službenem potovanju), kot tudi ne drugih prejemkov iz delovnega razmerja

(npr. regres za letni dopust, odpravnine, jubilejne nagrade). Cilj ZSSS, katere del smo, je umik vseh dodatkov iz definicije minimalne plače, saj le tako lahko dodatki imajo učinek na plačo posameznika in dosežejo svoj namen. Skupaj v ZSSS in v sodelovanju z našimi kolegi sodelujemo tudi pri vsakoletnem zviševanju zneska minimalne plače in spremembah Zakona o minimalni plači. Ostaja pa dejstvo, da zviševanje minimalne plače ob hkratnem ne prilagajanju ostalih plač postavlja večino zaposlenih v zelo ozek pas plačne razporeditve, kar povzroči nadaljnjo težavo pri plačni distribuciji. Kljub temu je stališče sindikatov tako, da je potrebno vztrajati pri izplačilu take minimalne plače, ki je nad izračunanim pragom revščine. Ni namreč vzdržno, da obstajajo delavci, ki delajo poln delovni čas, pa so ob tem še vedno revni. Je pa naša naloga, da posledično dosežemo dostojno plačilo v vseh tarifnih razredih, ki bo odražala pošteno plačilo za večjo odgovornost zaposlenih.

Tabela: Minimalna plača v Sloveniji

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Minimalna plača	783,66	789,15	790,73	790,73	804,96	842,79

IV. SODELOVANJE V PROJEKTIH

Kot partnerji smo sodelovali v številnih projektih v okviru ZSSS, društva FOKUS in mestnih občin, kjer smo bili vključeni v obravnave o problematiki javnega potniškega prometa v RS. V letu 2015 smo se na razpis Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije prijavi tudi kot nosilci. V projekt, ki smo ga poimenovali Zdravje na poti, kjer so kot partnerji sodelovali DARS, Sindikat policistov Slovenije in B&B izobraževanje in usposabljanje, je bilo v številne delavnice, posvete, treninge varne vožnje ter delavnice za uporabo defibrilatorja, vključenih preko 500 udeležencev.

Še naprej bo naš cilj udeležba pri projektih, bodisi kot partner, bodisi kot nosilec, pri čemer nam bo v pomoč novoustanovljena projektna pisarna ZSSS, katere naloga je spremljanje razpisov in nudenje strokovne pomoči pri prijavi in izvedbi projektov.

V. SEJE ORGANOV

Na posameznih sejah Republiškega odbora in drugih organov SDPZ, ki so organizirane po področjih:

- za dejavnost cestnega potniškega prometa,
- za dejavnost prevoza blaga, špedicije ter skladiščenja,
- za dejavnost cestnega gospodarstva,
- za poštno in kurirsko dejavnost in
- za GVO in telekomunikacije.

smo se v celotnem 5-letnem mandatu sestali 115-krat. V to številko ni všteto sodelovanje na sejah območnih organizacij in ZSSS kakor tudi niso vštete seje pogajalskih skupin in pogajanja, ki jih na podlagi zgoraj naštetih seznamov posameznih kolektivnih pogodb ni bilo malo. Prav tako niso zajeti sestanki v posameznih podjetjih kot tudi ne sodelovanje pri posameznih projektih, na izobraževanjih itd.

V tem mandatnem obdobju smo se srečali:

- 19x na seji Izvršnega odbora,
- 16x na seji Nadzornega odbora (15x na redni seji in 1x dopisni seji),
- 14 na razširjeni seji Republiškega odbora,
- 10 na redni seji Republiškega odbora,
- 4x na izredni seji Republiškega odbora,
- 4x na dvodnevnem posvetu Republiškega odbora,
- 34x na seji Odbora za Pošto (30x na rednih sejah in 4x na izrednih sejah),
- 1x na posvetu za sindikalne zaupnike SDPZ v Pošti Slovenije,
- 7x na seji Odbora za cestni potniški promet,
- 3x na seji Odbora za telekomunikacije in
- 3x na Volilni skupščini SDPZ Slovenije.

Omeniti kaže, da so na sejah Izvršnega odbora SDPZ poročali člani Nadzornega odbora SDPZ. Tako je postavljena neposredna komunikacija in demokratičnost odločanja ter zlasti komunikacija med izvajalci in nadzorniki.

Vodstvo SDPZ je ob tem redno sodelovalo na sejah sekretarjev dejavnosti v ZSSS in na sejah Predsedstva ZSSS (rednih, izrednih in dopisnih).

VI. DEMONSTRACIJE IN MANIFESTACIJE

Nedvomno največje demonstracije, na katerih smo sodelovali tudi mi, so bile 4. aprila 2014 v Bruslju. Organizirala jih je Evropska konfederacija sindikatov, udeležilo se jih je več kot 50.000 sindikalistov iz 21 evropskih držav. Demonstracije so bile uperjene proti nadaljevanju varčevalne politike, ki so jo izvajale članice EU, sindikalisti pa smo zahtevali, da se v Uniji spodbudi ustvarjanje novih kakovostnih delovnih mest, da se ohranijo kakovostne in vsem dostopne javne storitve ter da se zagotovi, da bodo delavske in socialne pravice ohranjene.

Protestirali smo tudi proti škodljivi razprodaji slovenskih podjetij. Tako je bila 10. novembra 2014 v Cankarjevem domu v Ljubljani razširjena konferenca ZSSS, na kateri je več kot 300 udeležencev sprejelo stališče ZSSS priti škodljivi razprodaji slovenskih podjetij. Po konferenci so se udeleženci odpravili pred poslopje vlade. Na protestnem shodu so svoja stališča predstavniki ZSSS predali državnemu sekretarju v vladi.

7. februarja 2015 in 11. junija 2015 so se sindikalisti iz Sindikata kemične, nekovinske in gumarske industrije Slovenije v Cinkarni Celje, Območne organizacije ZSSS Gorenjske in ZSSS pridružili protestnikom, ki so v okviru iniciative »Državljeni proti razprodaji« organizirali shod

na Prešernovem trgu v Ljubljani in sporočali vladi, naj ustavi škodljivo privatizacijo in prodajo dobrih slovenskih podjetij, med drugimi Cinkarno Celje, Adrie Airways Tehnike in Telekomu. Na prvem shodu se je zbralo 2000, na drugem pa okoli 1000 nasprotnikov razprodaje podjetij.

10. septembra 2015 je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani sklicana izredna konferenca, na kateri je predsednik ZSSS Dušan Semolič zbranim še enkrat predstavil aktivnosti ZSSS za spremembo zakona o minimalni plači ter se vsem sindikalistom zahvalil za odlično izpeljano akcijo zbiranja podpisov v podporo vložitvi sprememb zakona o minimalni plači. Po konferenci so udeleženci konference ZSSS skupaj s predstavniki šestih sindikalnih central z zbranimi podpisi odšlo na ploščad nasproti poslopja državnega zbora in na ta način pospremlilo predsednike sindikalnih central, ki so v državni zbor odnesli 11.206 podpisov, zbranih v sedmih delovnih dneh.

10. januarja 2017 je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani izredna konferenca ZSSS, razširjena s člani organov sindikatov, na kateri so bila sprejeta stališča ZSSS do nekaterih rešitev, vsebovanih v Beli knjigi o pokojninah. Po konferenci so se člani odpravili pred poslopje vlade, kjer je delegacija ZSSS predala stališča do bele knjige v vložišče, saj je z vladne strani nihče ni bil pripravljen sprejeti.

Sindikati, med drugimi tudi osem sindikatov iz ZSSS, s članstvom zaposlenih, ki delajo na težkih in zdravju škodljivih delovnih mestih oziroma delovnih mestih, ki jih po določeni starosti ni moč zanesljivo opravljati, so 18. januarja 2017 organizirali v Ljubljani skupni protest prti zniževanju prispevne stopnje za obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje in za znižanje upravljavske provizije. Ministrica za delo je namreč brez soglasja sindikatov odobrila pokojninski načrt, ki znižuje prispevno stopnjo poklicnega pokojninskega zavarovanja z 9,25 % na 8 % in omogoča povečanje upravljavske provizije upravljavcu, to je Kapitalska družba d.d., ki je bila dogovorjena z zadnjim pokojninskim načrtom. Več kot 1000 sindikalistov se je najprej zbralo na Železniški postaji v Ljubljani in nato krenilo proti zgradbi ministrstva za delo, kjer so pristojnim izročili svoje zahteve.

Udeležili smo se tudi tradicionalnih srečanj in počastitev pomembnih dogodkov. Vsako leto ob slovenskem kulturnem prazniku – 8. februarju manifestacije pred Prešernovim spomenikom v Ljubljani. Tradicionalna je vsakoletna počastitev mednarodnega dne človekovih pravic – 10. decembra, ko se skupina sindikatov zbere pred poslopjem državnega zbora v Ljubljani in z določeno temo opozori, da so delavske pravice sestavni del človekovih pravic, delegacijo ZSSS pa sprejme tudi predsednik državnega zbora. Odzovemo se tudi na povabilo in se poklonimo spomeniku padlim železničarjem v stavki leta 1920 na Zaloški cesti v Ljubljani.

Dogodki se vrstijo tudi v počastitev največjega delavskega praznika – 1. maja. Poleg vrste prvomajskih prireditev, ki jih organizirajo regijske oziroma območne organizacije ZSSS na tradicionalnih krajih, se vsako leto predstavniki ZSSS in Zveze samostojnih sindikatov Hrvaške srečajo na mejnem prehodu Obrežje oziroma Bregana in podpišejo skupni dokument, ki opozarja na pereče probleme delavstva obeh držav. Podobna srečanja organizira tudi Medregijski sindikalni svet Furlanije Julijske krajine in Slovenije, kjer se predstavniki treh italijanskih sindikalnih central CGIL, CISL in UIL iz Furlanije Julijske krajine ter ZSSS in Konfederacije sindikatov 90 Slovenije srečajo v obmejnem prostoru in opozorijo na probleme delavcev v obeh državah.

Vsaka izmed teh akcij ima svoj namen kot oblika sindikalnega delovanja, s katerimi sindikati opozarjamo na interese zaposlenih.

VII. STAVKE

Naj spomnim, v okviru dejavnosti SDPZ so potekale tri odmevne stavke, in sicer stavka v Viator & Vektorju, v Integralu Lendava in v Cestnem podjetju Ljubljana. Gre za podjetja, za katera se je vse do zadnjega ocenjevalo, da so nosilci rasti v svoji dejavnosti. Zaradi nepojmljivih in skrajno sprevrženih potez vodilnih struktur se je zgodba o uspehu za te družbe končala.

Upravičene sindikalne aktivnosti so se po dolgotrajnih pritiskih zaključile z uvedbo stečajev, kar je delavcem zagotovilo prvo poplačilo neizplačanih plač iz jamstvenega in preživninskega sklada. Sindikat je s pomočjo sodelavcev območnih organizacij ZSSS pomagal pri uveljavitvi zahtevkov za izplačilo iz jamstvenega sklada, prijav terjatev in pri nadaljnjih postopkih uveljavljanja pravic iz naslova brezposelnosti. Do zaključka stečajnega postopka pa sindikat v posameznih primerih sodeluje s stečajnim upraviteljem in spremlja potek prodaje premoženja, ki bi delavcem zagotovila čim večji delež poplačila iz naslova prednostnih terjatev.

V poletnih mesecih leta 2014 smo se aktivno trudili, da bi dosegli pozitiven izid prisilne poravnave v družbi TIB Transport Ilirska Bistrica. Razgovori na vseh pristojnih ministrstvih, pozivi Vladi, tiskovne konference niso naleteli na odziv in 12.11.2014 je tudi TIB Transport z 220 zaposlenimi prenehalo s poslovanjem na podlagi sklepa o uvedbi stečaja.

VIII. MEDNARODNO SODELOVANJE

Poleg ostalih aktivnosti smo uresničevali programske usmeritve in sodelovali tudi na področju mednarodne izmenjave izkušenj, kakor tudi z nudenjem pomoči našim sindikalnim kolegom iz nekdanje skupne države. Naša želja je mednarodno sodelovanje še okrepiti, tako preko evropske konfederacije sindikatov, evropskih panožnih sindikatov kot tudi mednarodnih projektov in izobraževanj.

IX. IZOBRAŽEVANJE

Precejšen poudarek smo dajali tudi izobraževanju. V osnovno izobraževanje je bilo v preteklem mandatu vključenih veliko naših sindikalnih zaupnikov. Cilj SDPZ je, da se v procese izobraževanja vključijo vsi. Posebej to velja za nove sindikalne zaupnike, ki se prvič srečujejo z obsežno tematiko delavskih pravic in sindikalnega delovanja. Sindikalni zaupnik, ki je informiran in izobražen, je v izredno pomoč članom v podjetju, lahko se z argumenti zoperstavi delodajalcu in razume ideje sindikalizma. Veliko več bo potrebno vlagati ne samo v strokovne kadre ZSSS in SDPZ, temveč tudi v znanje sindikalnih zaupnikov. Pri tem se soočamo z dejstvom, da sindikalni zaupniki zaradi obremenjenosti z delom v podjetju s težavo najdejo čas

za odsotnost zaradi izobraževanja, včasih je težava celo dovoljenje delodajalca. Skupaj moramo ta izziv premagati in vlagati v največji kapital, ki ga imamo, znanje.

V okviru ZSSS deluje Sindikalna akademija, ki izvaja obsežen program stopnjevanega izobraževanja. Le-ta izvajajo usposobljeni in izkušeni predavatelji, po celotnem območju republike Slovenije, v sindikalnih pisarnah ZSSS. SDPZ svojim zaupnikom redno posreduje informacijo o razporedu izvedbe seminarjev in spodbuja člane k udeležbi. Pri tem poudarjamo, da izobraževanja niso potrebni zgolj predsedniki, temveč vsi sindikalni zaupniki, pa tudi člani, ki jih vprašanja zanimajo in ki se bodo morda v bodoče lotili izziva in prevzeli funkcije v organih SDPZ. Predsedniki naj torej vabila posredujejo čim širše, da dosežemo čim več ljudi, ki si želijo vedeti več!

Dvodnevni seminarji oziroma srečanja:

2013, Strunjan – Plačilo za delo

2015, Begunje na Gorenjskem – Minimalna plača in aktivnosti sindikatov za uveljavitev sprememb

2017, Ljubno pri Savinji – Delavnica »Telo in stres«

2017, Moravske Toplice – Problematika delovnega časa zaposlenih v RS.

Enodnevni posveti:

februar 2014 – Komuniciranje in informiranje v sindikatih

marec 2018 – Uporaba socialnih omrežij

junij 2018 – Varstvo osebnih podatkov in Plačilo za delo in obračun plač

X. DELAVSKA ENOTNOST IN INFORMIRANJE ČLANSTVA

Vsi člani Sindikata delavcev prometa in zvez prejemajo Delavsko enotnost od leta 2005 dalje na domači naslov.

Naše glasilo Delavska enotnost je in ostaja najpomembnejši informacijski kanal v ZSSS in SDPZ. V razmerah, ko se v družbi soočamo z vse večjim podrejanjem medijev politiki in kapitalu, je lastno sindikalno glasilo tisto informacijsko sredstvo, ki ga potrebuje vsak član sindikata. Le od informiranih članov lahko pričakujemo, da bodo dajali svoj prispevek k učinkovitejšemu delu svojega sindikata, in da se bodo zmeraj, kadar bodo razmere to narekovale, odzvali k aktivnostim, ki jih organizira njihov sindikat.

SDPZ je članstvo o najaktualnejših zadevah informiral tudi preko lastnih (prenovljenih) spletnih strani <http://www.sindikat-sdpz.si> in Facebooka, informacije pa so dostopne tudi preko portala ZSSS <http://www.zsss.si>, kjer je poleg ostalih zadev možno v živo spremljati tudi vse tiskovne konference, seveda tudi tiste, na katerih sodeluje predstavnik našega sindikata.

XI. FINANCIRANJE

Članarina za člane SDPZ znaša 1 % bruto plače, enaka višina znaša tudi za ostale člane ZSSS. Po posameznih sindikatih dejavnosti prihaja do razlik pri delitvi na nižjih nivojih glede na sklepe njihovih organov, ki pa v osnovni delitvi celotne članarine ni drugačen, in sicer:

- 30 % za sindikat v podjetju
- 70 % za delovanje na višjih nivojih, in sicer:
  - 30 % za delovanje območnih organizacij
  - 37,1 % za delovanje sindikata dejavnosti na republiški ravni
  - 12,9 % za delovanje ZSSS
  - 20 % namenski sklad za primer stavke.

Navedena delitev je v skladu s sprejetimi finančnimi dokumenti na nivoju ZSSS in sprejetimi dokumenti ter spremembami in dopolnitvami le-teh na organih SDPZ.

Ob tem je potrebno poudariti, da se sredstva evidenčnega sklada koristijo le na podlagi sklepa sprejetega na Republiškem odboru SDPZ, ki je tudi najvišji organ med dvema skupščinama.

Sredstva zbiramo na članarinskem računu pri Delavski hranilnici, ki se ob mesečnih prilivih takoj neposredno prenakažejo na ZSSS z njeno terensko organiziranostjo, kar zagotavlja točen pregled nad nakazanimi sredstvi. Tak način nam omogoča, ob sedanjem načrtovanju, normalno poslovanje in pravočasno pokrivanje vseh obveznosti.

Iz sredstev, ki se zbirajo za delovanje na višjih nivojih, se vodijo vse aktivnosti. V kolikor teh sredstev ne bi bilo, tudi ne bi bilo usklajevanja plač, regresa, kolektivnih pogodb in pravic, ki iz njih izhajajo. Delovanje na ravni evropske zakonodaje, slovenske zakonodaje, sodelovanje v organih odločanja institucij, ki so za nas pomembne (ZZZS, KAD, ESS, ZPIZ, ZZRS,), sodelovanje z Ministrstvi, inšpekcijskimi službami, drugimi sindikati, javne manifestacije, medijsko pojavljanje, vlaganje v zunanjo podobo, vse to so stvari, ki so ključne za interese zaposlenih in obstoj sindikatov ter sindikalnega gibanja. Vsako strokovno mnenje je plod truda in časa visoko usposobljenega strokovnjaka, vsak razgovor z odvetnikom stane, za sestavo predloga pritožbe ali tožbe pa so ti zneski še višji. Članu iz sredstev članarine zagotavljamo tudi izvod Delavske

enotnosti na njegov domači naslov, plačilo nezgodnega zavarovanja za primer smrti zaradi nezgode, invalidnosti zaradi nezgode in smrti zaradi bolezni. V primerih socialne ogroženosti ali ob naravnih nesrečah članom izplačujemo solidarnostne pomoči, zagotavljamo počitnikovanje v objektih sindikalnega turizma, pogosto pa smo tudi socialni delavci in svetovalci.

Še vedno vztrajamo pri podani pobudi, da bi socialni partnerji, ki vodimo socialni dialog na državni ravni začeli aktivnosti, za doseg plačila teh aktivnosti. S tem bi spremenili situacijo, ki bremeni vse nas, da svoja sredstva in trud vlagamo v doseganje pravic, ki veljajo tudi za nečlane in člane rumenih sindikatov, ki članarino porabljajo za nesindikalne ugodnosti in darila, ne pa za izvajanje programa.

Le urejeno financiranje bo omogočilo vzpostavitev sodobnega informacijskega sistema, zaposlovanja in usposabljanja strokovnih kadrov in s tem nadaljnjo utrjevanje SDPZ, kot tudi ZSSS kot največje in najmočnejše sindikalne organizacije v Sloveniji.

XII. PLAKETE IN PRIZNANJA

V obdobju od zadnje skupščine SDPZ smo vsako leto podelili tudi plakete in priznanja SDPZ najzaslužnejšim članom sindikate, in sicer so jih prejeli:

v letu 2013

Romana Černi Sep	Pošta Slovenije PE Murska Sobota
Anton Delost	TIB Transport Ilirska Bistrica
Milorad Đuran	Telekom Slovenije PE Novo mesto
Branko Ferlin	Pošta Slovenije PE Ljubljana in PE PLC Ljubljana
Jože Koser	DARS d.d. AC Murska Sobota
Eva Pahor	Pošta Slovenije PE Nova Gorica
Valter Sirk	Pošta Slovenije PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe
Milorad Škrokov	Splošna plovba Portorož
Danica Vučetić	Veolia Transport Maribor
Gorazd Železnik	član Nadzornega odbora
Delavska enotnost ZSSS	

v letu 2014

Aleš Arnejčič	Pošta Slovenije PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe
Nada Kolbl	Pošta Slovenije PE Murska Sobota
Zlatko Kunčič	Pošta Slovenije PE Ljubljana in PE PLC Ljubljana
Brigita Mesner	Pošta Slovenije PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe
Dušan Pušnik	Izletnik Celje
Dušanka Simonovič	Intereuropa Filiala špedicija Maribor

v letu 2015

Robert Majhenič	Pošta Slovenije PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe
Danica Muhič	Pošta Slovenije PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe
Mitja Oberžan	GVO Celje
Zdenka Perkič	Pošta Slovenije PE Murska Sobota
Milena Žorž	Pošta Slovenije PE Ljubljana in PE PLC Ljubljana

v letu 2016

Dimitrij Gleščič	Avrigo Nova Gorica
Karmen Janekovič	Pošta Slovenije PE Ljubljana in PE PLC Ljubljana
Drago Jerič	DARS Baza Maribor
Aleš Matko	član NO SDPZ
Tomaž Pečar	Aerodrom Maribor

v letu 2017

Dušan Irgolič	Pošta Slovenije PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe
Marko Perak	Frikus Koper

Na nivoju ZSSS je v letu 2015 Plaketo ZSSS prejela Hedvika Možina, predsednica Konference Sindikata delavcev prometa in zvez Slovenije Pošte Slovenije.

V letu 2015 je bila na nivoju ZSSS med prejemniki priznanj roža mogota Majda Stubelj, predsednica sindikata v Pošti Slovenije, poslovna enota Nova Gorica

XIII. GIBANJE ČLANSTVA V SINDIKATU SDPZ

V sindikatu SDPZ se vključujejo zaposleni v dejavnosti prometa in zvez.

V SDPZ se lahko vključijo delavci iz družb, ki opravljajo naslednje dejavnosti kot pretežne dejavnosti:

H PROMET IN SKLADIŠČENJE

- 49 Kopenski promet; cevovodni transport
- 50 Vodni promet
- 51 Zračni promet
- 52 Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti
- 53 Poštna in kurirska dejavnost

F GRADBENIŠTVO

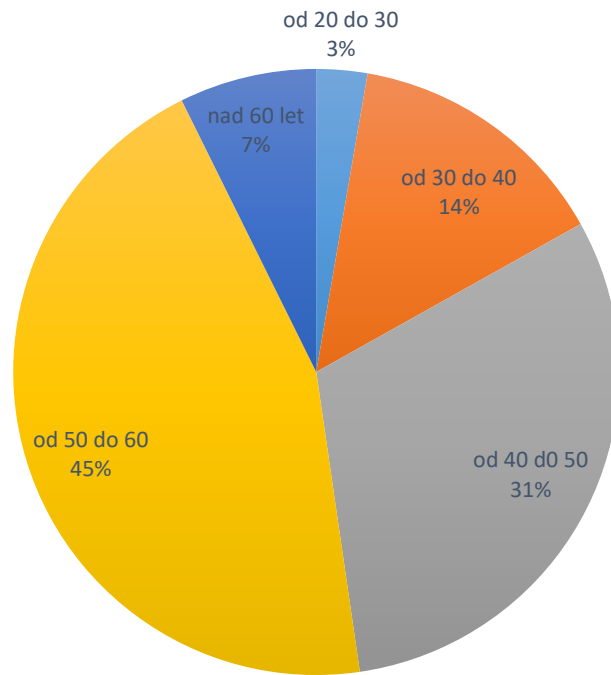
- 42.11 Gradnja cest
- 42.22 Gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije

J INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI

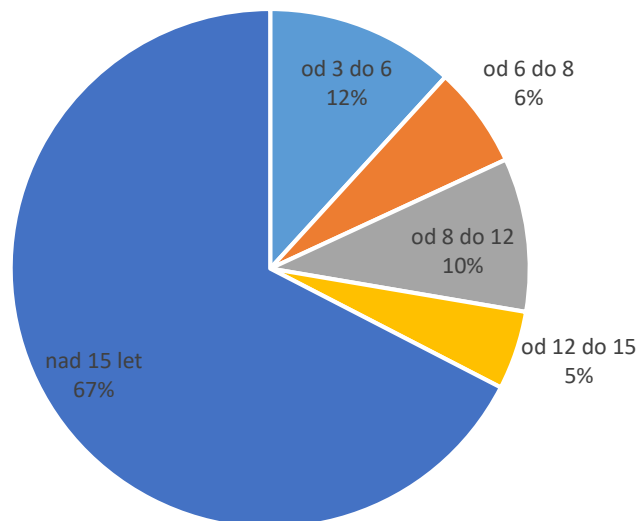
- 61 Telekomunikacijske dejavnosti
- 62 Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti
- 63 Druge informacijske dejavnosti

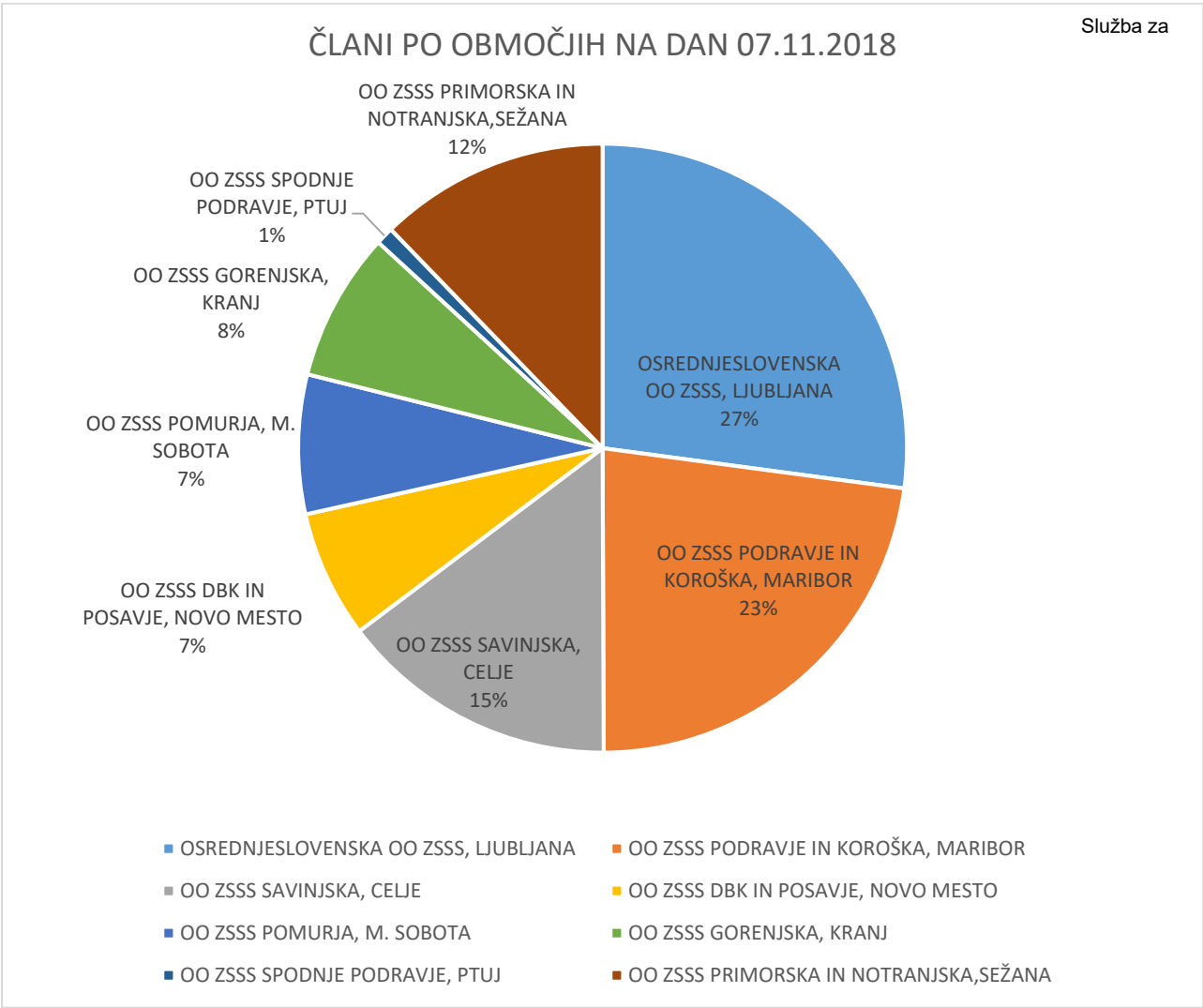
Gibanje članstva v našem sindikatu od maja 2013 do 7.11.2018

Po starosti

Po sindikalnem stažu

XIV. ŠPORTNA IN REKREATIVNA DEJAVNOST

Sindikata SDPZ že tradicionalno enkrat na leto organizira srečanje članov v septembru. Tradicionalna srečanja so bila od leta 2013 do 2017 organizirana v Žabljeku pri Slovenski Bistrici v letu 2018 pa v Kamniški Bistrici z različnimi šaljivimi in domiselnimi tekmovanji. Celotne stroške izvedbe iger krije sindikat dejavnosti, sindikati družb pa poskrbijo za prevoz udeležencev.

Ne samo skrb za zaposlene, sindikat povezuje tudi medsebojno druženje. Vsakoletna sprostitev je tako nagrada za člane, pa tudi priložnost z izmenjavo dobrih in slabih praks in tkanje novih povezav in prijateljstev.

XV. POČITNIŠKA DEJAVNOST

Sindikata dejavnosti za svoje člane zagotavlja tudi možnost letovanja v počitniških kapacitetah v lasti SDPZ. SDPZ razpolaga z lastnimi kapacitetami, ki so na razpolago vsem članom.

Na razpolago so: apartma v Novigradu, dva apartmaja v Termah Olimie ter štiri apartmaji v Bučanjih pri Nerezinah (Mali Lošinj). S stalnimi vlaganji in prenovitvami skrbimo, da so prostori sodobni, vzdrževani in nudijo prijetno bivanje vsem našim članom.

Novigrad

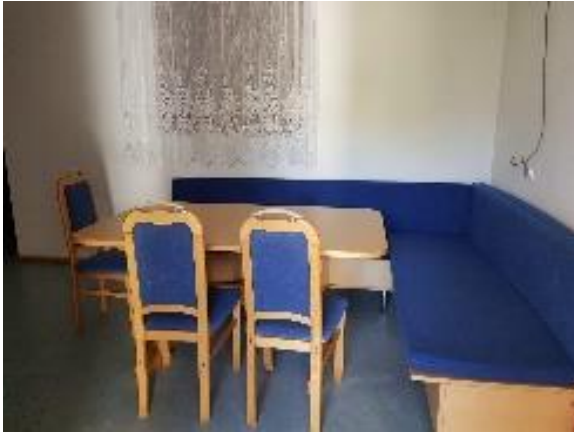

Terme Olimia

Bučanje pri Nerezinah

XVI. ZAKLJUČEK

Uspešnost dela posameznega sindikata je vedno relativna. Zmeraj se najde kdo, ki ima občutek, da se zanj ni naredilo dovolj. Toliko večjo odgovornost nosimo sindikalni zaupniki in člani organov, ki smo nenehno pod budnim očesom na eni strani članstva in na drugi strani pritiskov delodajalskih združenj in vodstev podjetij. Na koncu pa je na vseh nas, da sprejmemo odločitev in poiščemo pravo pot, ki bo pripeljala do maksimalnega učinka za zaposlene. Taka odločitev je velikokrat težka, saj rezultat, ki je optimalen v danem trenutku ni nujno tudi zadovoljujoč za vse. Ob vsem vloženem trudu je včasih najtežji del ravno občutek, da člani vloženih skrbi in časa pogajalcev, predsednikov, zaupnikov ne opazijo. Kljub temu si upamo trditi, da SDPZ lahko svoje delo opraviči z rezultati, ki jih vsakokrat predstavimo na razširjenih sejah republiškega odbora.

Vsak izmed predsednikov in zaupnikov je lahko ponosen na svoje delo. Že dejstvo, da ste se odločili za vstop v sindikat in za prevzem odgovornosti, ki jo prinaša voljena funkcija, pomeni, da vam ni vseeno za druge, za vaše kolege, sodelavce. Skrb za druge in solidarnost je kljub temu, da ne gre za priljubljene izraze v današnjem času, še vedno vodilo sindikalnega udejstvovanja. Zgodovina nas uči, da samo povezani posamezniki lahko dosežemo skupne cilje. Zato je sindikalizem eno ključnih gibanj, ki se lahko zoperstavi individualizmu, ki nas cepi, ločuje, dela osamljene, nebojlene in prepuščene manipulacijam in propagandi lepega novega sveta. Hvala vam vsem, da ste del tega gibanja in da svojo življenjsko energijo namenjate skupnemu dobremu. Kljub občutku, da je tako delo nenagrajeno, da ne prinaša neposredne koristi in da včasih celo škoduje našim zasebnim interesom, si je treba na dolgi rok priznati, da ni nič bolj zadovoljujočega, kot občutek, da smo koristni, da smo nekomu pomagali, da pripomoremo delček k temu, da je vsakdan vseh nas malce lepši.

Našim članom je potrebno dati občutek, da niso sami, da smo med sabo povezani in da si skupaj prizadevamo za doseg naših skupnih interesov. Na drugi strani pa jih je potrebno motivirati, da bodo odgovorni tudi pri spremljanju lastnega socialnega položaja, za ohranjanje delovnega mesta, za uveljavljanje svojih pravic.

Naši programi in vizija morajo temeljiti na aktualni problematiki, na področjih, kjer so rešitve nujne, naše delo mora biti uporabno in koristno, predvsem pa mora služiti temu za kar smo bili ustanovljeni.

SDPZ ni le beseda, gre za živo organizacijo s svojo voljo, močjo, potenciali. Prepoznamo najprej potencialne, ki jih nosimo v sebi, nato pa jih priznajmo tudi svojim kolegom in sindikalnim sodelavcem. Pred nami so pomembne naloge, sestavljene iz dolgoročnih ciljev in celim kupom majhnih, etapnih ciljev. Vsak, še tako droben uspeh naj nam bo spodbuda za nadaljnje delo in dokaz, da je naša pot pravilna. Kljub velikim izzivom, ki so pred nami, smo prepričani, da bomo delu kos in da bo poročilo naslednjega petletnega obdobja vključevalo veliko novih dosežkov in pa predvsem rast in pomladitev našega članstva.

Viri:

- Arhiv SDPZ
- Delavska enotnost
- Poročilo o delu ZSSS med 6. in 8. kongresom ZSSS
- AJPES
- DURS
- SURS
- Standardna klasifikacija dejavnosti 2008
- spletne strani partnerjev

Pri pripravi poročila so sodelovali:

- Cvetka Gliha, upokojena generalna sekretarka SDPZ
- Saška Kiara Kumer, v.d. generalne sekretarke SDPZ
- Branka Gržinič, tajnica SDPZ
- Srečko Lorenčak, predsednik SDPZ
- Klementa Luketa, predsednica NO SDPZ
- Irena Vidic, strokovna sodelavka ZSSS za ekonomsko področje ZSSS
- Petra Arapović, služba za Evidenco članstva ZSSS